

HCS-16070701034800 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. III) (W.E.F.-2016) (CBCS) Examination

October – 2017

Indian Philosophy

(Elective - 11) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ લખેલા છે.

- ૧ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો વિસ્તારથી જવાબ આપો : ૧૫
(૧) દર્શનની જુદી જુદી વ્યાખ્યાઓ આપી આસ્તિક દર્શન અને નાસ્તિક દર્શનની માહિતી આપો.
(૨) ન્યાય દર્શન મુજબ જ્ઞાનના ચાર શ્રોતમાંથી કોઈપણ બેને વિગતે ચર્ચો.
- ૨ નીચે આપેલા બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : ૧૫
(૧) ભારતીય દર્શનના કોઈપણ સાત લક્ષણો સમજાવો.
(૨) વૈશેષિક દર્શનમાં આવેલ અણુવાદ અને ગ્રીક અણુવાદ સાથેની સરખામણી જણાવો.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) ૧૫
(૧) સાંખ્ય દર્શનમાં પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ
(૨) સાંખ્ય દર્શનમાં પ્રકૃતિના ત્રણ ગુણોનું મહત્ત્વ
(૩) ન્યાય દર્શનમાં આત્માનો ખ્યાલ
(૪) ભારતીય દર્શનના ઉદ્દેશો
(૫) સાંખ્યનો કાર્યકારણવાદ.
- ૪ વૈશેષિક દર્શનના પદાર્થના પ્રકારોનું વિગતે વર્ણન કરો. ૧૫
અથવા
- ૪ ભારતીય દર્શન સામે આપેલ આક્ષેપો અને તેના ઉત્તરોનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૫
- ૫ સાંખ્ય દર્શન મુજબ પુરુષનો ખ્યાલ અને પુરુષનું અસ્તિત્વ સિદ્ધ કરતી દલીલો. ૧૦
અથવા
- ૫ ન્યાય દર્શનમાં ઈશ્વરનો ખ્યાલ અને તેના અસ્તિત્વ માટેની દલીલો સમજાવો. ૧૦